

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w zakresie dotyczącym:

- opieki podczas organizowanego busem gminnym dowozu dzieci i uczniów, w tym z niepełnosprawnościami, zamieszkałych na terenie Gminy Lipnica, do przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych;
- odbywania w Urzędzie Gminy Lipnica praktyk zawodowych przez uczniów szkół ponadpodstawowych.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekróć mowa o :

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560);
- 2) urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Lipnica przy ul. Józefa Słomińskiego 19;
- 3) gminie – należy przez to rozumieć Gminę Lipnica;
- 4) wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Lipnica;
- 5) dziecku lub uczniu – należy przez to rozumieć małoletniego poniżej 18 roku życia, w stosunku do którego Gmina Lipnica jest organizatorem działalności określonej w art. 22b pkt 2 ustawy w zakresie zapewnienia transportu busem gminnym do placówek oświatowych oraz odbywania praktyk zawodowych w urzędzie;
- 6) krzywdzeniu dziecka – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie,

rozwój fizyczny lub psychospołeczny dziecka;

- 7) personelu – należy przez to rozumieć każdego pracownika urzędu, bez względu na formę zatrudnienia, a także współpracownika, stażystę, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, która z racji pełnienia funkcji lub zadań w urzędzie ma kontakt z małoletnimi, w szczególności podczas przewozu lub sprawowania opieki nad praktykantami;
- 8) opiekunie dziecka – należy przez to rozumieć rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego dziecka;
- 9) standardach – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich.

Rozdział 2.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a personelem

§ 2. 1. Personel traktuje małoletnich z szacunkiem bez względu na ich płeć, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny i ekonomiczny, religijny i kulturowy.

2. Personel szanuje prawo małoletniego do prywatności.

3. Personelowi nie wolno:

- 1) utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych;
- 2) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów;
- 3) proponować małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji nielegalnych, jak również używać ich w obecności małoletnich;
- 4) stosować działań przemocowych wobec małoletniego.

4. Kontakt personelu z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów opiekuńczych podczas dowozu dzieci i uczniów do przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych oraz edukacyjnych podczas odbywania praktyk zawodowych w urzędzie.

5. Kontakt fizyczny personelu z małoletnim spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, gdy jest ochroną przed upadkiem, atakiem lub inną szczególną sytuacją, np. w razie napadu złości, autoagresji oraz zachowań zagrażających bezpieczeństwu małoletniego lub innych.

6. Małoletni mają obowiązek:

- 1) przestrzegać zasad dotyczących bezpiecznego zachowania;
- 2) słuchać i reagować na polecenia personelu;
- 3) szanować mienie, zachować porządek i czystość;
- 4) szanować prawa innych;
- 5) przestrzegać zakazu opuszczania miejsca bez zgody personelu;
- 6) informować o potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach.

Rozdział 3.

Zasady i procedury podejmowania interwencji i składania zawiadomień

§ 3. 1. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby dorosłe, niebędące rodzicami, tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego, zagrożone jest jego życie, jest pokrzywdzony innym przestępstwem, doświadcza innej formy przemocy (klapsy, popychanie, szturchanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze), należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- 2) powiadomić dyrektora placówki, do której dowożony jest małoletni/której uczniem jest małoletni odbywający praktyki, oraz osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- 3) powiadomić rodziców/opiekunów małoletniego;
- 4) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji.

2. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby nieletnie, tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jego życie lub doświadcza innej formy przemocy (szarpanie, popychanie, poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (niestosowne komentarze, wyzwiska), należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej

o krzywdzenie;

- 2) powiadomić dyrektora placówki, do której jest dowożony małoletni/ której uczniem jest małoletni odbywający praktyki, oraz osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- 3) powiadomić rodziców/opiekunów małoletnich doświadczających przemocy i stosujących przemoc;
- 4) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji.

3. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez rodziców/opiekunów, tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub jest zagrożone jego życie, jest pokrzywdzony inną formą przemocy (zaniedbanie, klapsy, popychanie, szturchanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze), należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego;
- 2) powiadomić dyrektora placówki, do której dowożony jest małoletni/ której uczniem jest małoletni odbywający praktyki, oraz osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- 3) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji.

§ 4. 1. Personel ma obowiązek monitorować sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracać szczególną uwagę na symptomy krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, personel ma obowiązek:

- 1) wezwać pogotowie, jeśli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała wymagające interwencji;
- 2) poinformować wyznaczoną przez wójta osobę o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego;
- 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę

wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

3. Osoba wyznaczona przez wójta wypełnia kartę interwencji, stanowiącą załącznik nr 1 do standardów, i o zaistniałej sytuacji zawiadamia dyrektora placówki, do której jest dowożone dziecko/której uczniem jest małoletni odbywający praktyki, oraz rodziców/opiekunów małoletniego.

4. Osoba wyznaczona przez wójta ustala z dyrektorem placówki, do której dowożony jest małoletni/której uczniem jest małoletni odbywający praktyki, dalsze czynności w tym zakresie, i w przypadku gdy zaistnieje taka konieczność, informuje o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego odpowiednią instytucję (policję, sąd opiekuńczy, prokuraturę, ośrodek pomocy społecznej bądź zespół interdyscyplinarny w gminie, w celu uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty”) w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia.

5. W przypadku każdej interwencji związanej z krzywdzeniem małoletniego, personel ma obowiązek zachować tajemnicę, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 5. 1. Wdrażanie działań związanych z realizacją Standardów Ochrony Małoletnich podlega okresowej analizie.

2. Osoba wyznaczona przez wójta co najmniej raz na dwa lata dokonuje oceny standardów pod kątem ich dostosowania do aktualnych potrzeb i zgodności z obowiązującymi przepisami, następnie proponuje zmiany.

3. Z dokonanej oceny sporządzany jest protokół, zawierający wnioski z przeprowadzonej oceny.

Rozdział 5.

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów

§ 6. 1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów odpowiada osoba wyznaczona przez wójta, która odpowiada także za nadzór nad realizacją zasad i procedur, w tym działania interwencyjne.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, w szczególności:

- 1) przekazuje personelowi do zapoznania standardy;
- 2) zbiera indywidualne oświadczenia o zapoznaniu i stosowaniu zapisów Standardów Ochrony Małoletnich. Treść oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do standardów.

§ 7. 1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem i realizowaniem standardów są udostępnione personelowi przed rozpoczęciem wykonywania zadań lub w terminie do 30 dni od ich rozpoczęcia.

2. Personel potwierdza pisemnie zapoznanie się z procedurami i dokumentami, o których mowa w ust. 1.

3. Standardy są ponadto udostępnione w miejscach, o których mowa w § 8 ust. 2.

Rozdział 6.

Zasady i sposób udostępniania standardów rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim

§ 8. 1. Małoletnim dowożonym busem gminnym/odbywającym praktyki w urzędzie oraz ich rodzicom/opiekunom standardy są udostępnione do zaznajomienia się z nimi i ich

stosowania przed rozpoczęciem dowożenia/odbywania praktyk lub w terminie do 30 dni od rozpoczęcia dowożenia/odbywania praktyk.

2. Procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem standardów są udostępnione na stronie internetowej i BIP urzędu, wywieszone w widocznym miejscu w siedzibie urzędu – na tablicy ogłoszeń wewnątrz budynku urzędu oraz wyłożone w pokoju nr 8 oraz 12 urzędu, gdzie rodzice/opiekunowie mogą pobrać i złożyć wniosek o zapewnienie bezpłatnego dowozu dziecka/dokumenty w sprawie organizacji praktyk zawodowych.

3. Standardy w wersji skróconej, zawierającej informacje istotne dla małoletnich i dla nich przeznaczonej, są ponadto wywieszone w gminnym busie, którym realizowany jest dowóz dzieci do przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych.

Rozdział 7.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia oraz sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 9. 1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialna jest osoba wyznaczona przez wójta.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, w szczególności:

- 1) przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, podejmuje działania interwencyjne, a także opracowuje plan wsparcia małoletniego;
- 2) prowadzi niezbędną dokumentację, w tym kartę interwencji oraz rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji, którego wzór stanowi załącznik 3 do standardów;
- 3) przygotowuje plan wsparcia.

3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 2, przechowywana jest w urzędzie w pokoju nr 13.

Rozdział 8.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

§ 10. 1. Małoletni mają obowiązek odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, szanować cudzą własność.

2. Małoletni mają obowiązek informowania personelu o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej i psychicznej.

3. Małoletnim nie wolno posiadać żadnej broni, noży i innych ostrych narzędzi oraz substancji zabronionych, np. papierosów, e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, napojów energetycznych.

4. Małoletnim nie wolno utrzymywać wizerunku innych osób oraz ich nagrywać.

5. W relacjach między małoletnimi jest niedozwolone stosowanie agresji fizycznej, słownej i psychicznej, a w szczególności: bicie, popychanie, uderzanie, zastraszanie, niszczenie cudzego mienia, grożenie, wyśmiewanie, obrażanie, wyzywanie, rozpowszechnianie obraźliwych informacji, używanie wulgaryzmów, wyłudzenie, szykanowanie, znęcanie się.

Rozdział 9.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 11. 1. Podczas dowozu do/z placówek oraz odbywania praktyk zawodowych małoletnim nie zapewnia się dostępu do komputerów i innych urządzeń elektronicznych połączonych z siecią internetową.

2. Zabrania się małoletnim korzystania z prywatnych urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy, a w szczególności:

- 1) nagrywania rozmów;
 - 2) utrwalania wizerunku współpasażerów, petentów czy personelu;
 - 3) oglądania, słuchania nieodpowiednich treści lub udostępniania ich innym małoletnim lub personelowi.
3. W razie podejrzenia, że małoletni w czasie dowozu busem gminnym/odbywania praktyk zawodowych korzysta z urządzenia mobilnego w sposób niewłaściwy, personel jest zobowiązany upomnieć małoletniego, a w przypadku braku odpowiedniej reakcji z jego strony, sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.
4. Uznając prawo małoletnich do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zabrania się personelowi nagrywania rozmów, utrwalania i upubliczniania wizerunku małoletnich.

Rozdział 11.

Zasady ustalania planu wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego

§ 12. 1. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym pomoc prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę w tym zakresie z dyrektorem placówki, do której dowożony jest uczeń/której uczniem jest małoletni.

2. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- 1) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z dyrektorem placówki, do której dowożony jest uczeń/której uczniem jest małoletni oraz z innymi instytucjami, jeśli zajdzie taka konieczność;
- 2) współpraca z rodzicami/opiekunami, w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienia mu pomocy;
- 3) jeśli to konieczne, podjęcie działań prawnych.

Rozdział 12.

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§ 13. 1. Przed dopuszczeniem personelu do wykonywania obowiązków wynikających z działalności w zakresie odbywania w Urzędzie Gminy Lipnica praktyk zawodowych przez uczniów szkół ponadpodstawowych i dowozu dzieci i uczniów zamieszkałych na terenie gminy do/z przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych oraz sprawowania opieki w czasie dowozu zapewnianego busem gminnym, organizator działalności jest zobowiązany do uzyskania informacji, czy dane osoby, o której mowa w § 1 pkt 7, są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym: Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (Rejestr dostępny na stronie: rps.ms.gov.pl).

2. Osoba, o której mowa w § 1 pkt 7, przedkłada organizatorowi:

- 1) informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- 2) w razie posiadania obywatelstwa innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi;
- 3) oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (załącznik nr 4 do standardów), oraz informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi;
- 4) jeżeli prawo państwa, o którym mowa w pkt 2 lub 3, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, informację z rejestru karnego tego państwa;

5) w przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt 2-4, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanej z opieką nad małoletnimi (załącznik nr 5 do standardów) – oświadczenia składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.